

فن آوری‌های نوین مالی و فرآگیری مالی

www.ketab.ir

تألیف:

دکتر اعظم احمدیان

هیأت علمی پژوهشکده پولی و بانکی، بانک مرکزی ایران

سر شناسه	احمدیان، اعظم، ۱۳۵۶.
عنوان و پدیدآور	فن آوری های نوین مالی و فرآگیری مالی / تألیف: اعظم احمدیان
مشخصات نشر	تهران: نشر نور علم، ۱۴۰۲.
مشخصات ظاهری	۹۴ ص
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۶۱۱-۴
موضوع	بانک و بانکداری -- نوآوری Banks and banking -- Technological innovations بانک و بانکداری -- خدمات مشتری Banks and banking -- Customer services خدمات مالی - نوآوری Financial Services industry - Technological innovations نوآوری -- امور مالی Technological innovations -- Finance
رده بندی کنگره	HG ۱۶۰۷/۵
رده بندی دیوبی	۲۳۲/۱

نشر نورعلم و پخش قلم سینا: تهران- انقلاب- خ ۱۲ فروردین- پلاک ۲۸۶- ۲۸۷- تلفن: ۰۶۴۰۵۸۸۰ و ۰۶۹۵۷۱۲۰ و ۰۹۱۲۳۱۷۰۶۴۳ و ۰۶۹۵۷۱۲۰

- @modiranketab وب سایت <https://www.modiranketab.ir> پیج اینستاگرام

فن آوری های نوین مالی و فرآگیری مالی
تألیف: دکتر اعظم احمدیان
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۶۱۱-۴
ناشر: نور علم
نوبت چاپ: اول ۱۴۰۲
چاپ و صحافی: سورنا
شمارگان: ۲۰۰ جلد
طراح و صفحه‌آرا: فاطمه خانی
قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

در صورت عدم دسترسی به کتاب‌ها، از طریق تماس با شماره ۰۹۱۲۳۳۴۲۲۹ کتاب‌ها به تمام نقاط ایران ارسال می‌شود.

امروزه فناوری‌های نوین مالی نقش محوری را در فرآگیری مالی ایفا می‌کنند. راه حل‌های مالی مبتنی بر فناوری‌های نوین مثل تکنولوژی‌های مرتبط با موبایل، تحلیل داده، محصولات دیجیتال جدید و توسعه شبکه و زیرساخت‌های مربوطه، این قابلیت را دارند که شمول مالی را به طور فزاینده‌ای افزایش دهند. راه حل‌های مذکور با سرعت بیشتر و مقیاس بزرگتری نسبت به بازیگران سنتی این کار را انجام می‌دهند. در واقع راه حل‌های مبتنی بر فناوری با کاهش چشمگیر هزینه‌های عملیاتی و افزایش کارایی، ارایه خدمات در مناطق دورافتاده را بدون نیاز به تأسیس شعبه امکان‌پذیر می‌کنند. این فناوری‌ها دامنه فعالیت خود را بسیار فراتر از محصولات سنتی گسترش داده‌اند. این نوآوری‌ها با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین طیف وسیعی از محصولات مالی جدید را طراحی و شخصی‌سازی نموده و متناسب با نیاز افراد کم‌درآمد منتشر می‌کنند مثل بیمه‌های خرد، حساب‌های پسانداز خرد، تسهیلات شخصی‌سازی شده و محصولات مرتبط با حواله و رمیتنس. این نوآوری‌ها همچنین می‌توانند به افراد با بضاعت مالی کم کمک کنند تا برای خود اعتباری کسب کرده و به سیستم‌های مالی دسترسی پیدا کنند. برای مثال آنکه تکنولوژی‌ها می‌توانند به افرادی که قادر به انجام تعهدات مالی خود نیستند کمک کنند، این کار با تجمعیت بدهی‌ها، ارایه بسته‌های پیشنهادی با نرخ‌های ارزان‌تر و ارایه مشاوره‌های سفارشی انجام می‌شود تا به افرادی که بیش از حد بدهکار هستند کمک شده و به ثبات مالی حداقلی برسند. فن‌آوری‌های نوین مالی می‌توانند با تقویت شمول مالی و افزایش کارایی بخش مالی از رشد بالقوه اقتصادی و کاهش فقر حمایت کنند، اما ممکن است ریسک‌هایی را برای مشتریان و سرمایه‌گذاران و به طور گسترده‌تر برای ثبات و شمول مالی ایجاد کند. به همین دلیل سیاستگذاران به دنبال تقویت مزايا و کاهش ریسک‌های احتمالی آن هستند.

با توجه به اهمیت اثر فین‌تک‌ها بر بهبود فرآگیری مالی در این کتاب تلاش شده است، در سه فصل به این مهم پرداخته شود و ادبیات غنی موجود، گردآوری گردد. به این ترتیب در فصل نخست، تلاش شده است، با توجه به اهمیت فین‌تک‌ها، فرصت‌ها و ریسک‌های فن‌آوری‌های نوین مالی بررسی شود. سپس جایگاه فین‌تک‌ها در استانداردهای بین‌المللی بیان شود. بررسی جایگاه فین‌تک‌ها در استانداردهای بین‌المللی می‌تواند اهمیت استانداردگذاری برای این نوع فعالیت‌ها را روشن می‌سازد. همچنین با توجه به استانداردهای

بین‌المللی، معیارهای اندازه‌گیری فعالیت‌های فین‌تک‌ها بیان شده است. با توجه به کاربردی که فین‌تک‌ها در دستیابی به خدمات مالی می‌توانند داشته باشند، کاربرد فین‌تک‌ها برای ارائه‌دهندگان خدمات مالی نیز بررسی شده است. در نهایت برای اینکه بتوان نمونه مناسب برای ارزیابی وضعیت فین‌تک‌ها داشت، وضعیت فن‌آوری نوین مالی در جهان بیان شده است. در فصل دوم، تلاش شده است، مبتنی بر ادبیات موجود، ضرورت و اهمیت فراگیری مالی بیان شود. در سطح جهان تلاش‌های فراوانی در خصوص فراگیری مالی صورت گرفته است که در این فصل تلاش شده است به نمونه‌هایی از این تلاش اشاره شود. چگونگی اندازه‌گیری فراگیری مالی دارای اهمیت است به همین دلیل شاخص‌های فراگیری مالی گروه ۲۰ بیان شده است. همچنین با توجه به اهمیت جایگاه فراگیری مالی در استانداردهای بین‌المللی، استانداردهای گروه ۲۰ و کمیته بال در این خصوص بیان شده است.

در فصل سوم، تلاش شده است به این سؤال پاسخ داده شود که فین‌تک‌ها چگونه می‌توانند به بهبود فراگیری مالی کمک کنند. در این فصل با توجه به اهمیت موضوع، از یک طرف رابطه بین فراگیری مالی و فن‌آوری نوین مالی بررسی شده است و از طرف دیگر نقشی که می‌تواند فن‌آوری نوین مالی در بهبود توسعه فراگیری مالی داشته باشد، مورد بحث قرار گرفته است. همچنین با توجه به اینکه بررسی استانداردهای بین‌المللی در زمینه رابطه بین فین‌تک‌ها و فراگیری مالی دارای اهمیت است، در این فصل به این مهم نیز پرداخته شده است.

امید است این کتاب بتواند درک بهتر و روشنی از رابطه فن‌آوری نوین مالی و فراگیری مالی و جایگاه آن در استانداردهای بین‌المللی ارائه نماید. این کتاب برای دستاندرکاران بخش مالی کشور، اساتید حوزه اقتصاد و مالی و دانشجویان رشته‌های مرتبط مفید خواهد بود.

اعظم احمدیان

پیشگفتار

فصل اول: فن آوری‌های نوین مالی

۱-۱. مقدمه	۱
۱-۲. فرسته‌ها و رسکت‌های فن آوری‌های نوین مالی	۱
۱-۳. جایگاه فن آوری‌های نوین مالی در استانداردهای بین‌المللی	۹
۱-۴. اندازه‌گیری فعالیت فن آوری‌های نوین مالی	۱۴
۱-۵. تأمین مالی از طریق سهام	۱۵
۱-۶. استفاده از خدمات دیجیتال مالی (عرضه تسهیلات و خدمات پرداخت)	۱۵
۱-۷. دانلود برنامه‌های مالی توسط تلفن هوشمند (اپ‌ها) (برنامه‌ها)	۱۸
۱-۸. کاربرد فن آوری‌های نوین مالی برای ارائه‌دهندگان خدمات مالی	۲۰
۱-۹. وضعیت فن آوری نوین مالی در جهان	۲۷
۱-۱۰. جمع‌بندی	۳۷

فصل دوم: فرآگیری مالی

۲-۱. مقدمه	۲
۲-۲. ضرورت و اهمیت فرآگیری مالی	۲
۲-۳. نمونه‌ای از تلاش‌های صورت‌گرفته در سطح جهان	۲
۲-۴. برنامه‌ی دستور کار بالی فین‌نک	۲
۲-۵. برنامه مقدماتی جهانی فرآگیری مالی	۲
۲-۶. طرح دسترسی مالی	۲
۲-۷. مشارکت جهانی برای فرآگیری مالی	۲
۲-۸. شاخص‌های فرآگیری مالی گروه ۲۰	۲
۲-۹. استاندارد G20 و کمیته بال در مورد فرآگیری مالی	۲
۲-۱۰. استاندارد گروه ۲۰	۲۰
۲-۱۱. جمع‌بندی	۲۰

فصل سوم: ارتباط فرآگیری مالی و فن آوری‌های نوین مالی

۳-۱. مقدمه	۳
۳-۲. ارتباط فرآگیری مالی و فن آوری نوین	۳
۳-۳. پرداخت‌های دیجیتال	۳

۳-۲. پول الکترونیک	۶۳
۳-۲-۳. مدیریت مالی شخصی و ابزارهای سواد مالی دیجیتال	۶۴
۳-۲-۴. خدمات و محصولات پسانداز دیجیتال	۶۴
۳-۲-۵ بانکداری دیجیتال	۶۵
۳-۲-۶. رتبه‌بندی اعتباری و تحلیل داده	۶۵
۳-۲-۷. فناوری بیمه	۶۶
۳-۲-۸. دارایی‌های رمزگاری و مجازی	۶۷
۳-۲-۹. ارز دیجیتال بانک مرکزی	۷۰
۳-۲-۱۰. فراهم‌کنندگان ابزار کسب و کار و حسابداری دیجیتال	۷۰
۳-۳. نقش فناوری‌های نوین مالی در توسعه فراغیری مالی بر اساس استانداردهای بین‌المللی	۷۶
۳-۳-۱. اصول بالا ادسترسی قدرتمند: هویت دیجیتال، شناسایی مشتریان به صورت دیجیتال و باز کردن حساب به روش ساده	۷۶
۳-۳-۲. اصول بالا II: توانایی استفاده: زیرساخت پرداخت‌های دیجیتال و سیستم‌های پرداخت الکترونیکی باز	۷۷
۳-۳-۳. اصول بالا III: مقیاس‌بندی استفاده - دیجیتالی‌سازی پرداخت‌های دولتی و ارائه خدمات	۸۱
۳-۳-۴. اصول بالا IV: گسترش کیفیت و دامنه خدمات: طراحی زیرساخت‌ها و سیستم‌های باز مالی	۸۳
۳-۴. جمع‌بندی	۸۵

منابع